

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Crèdits	0,72 de presencials (18 hores) 2,28 de no presencials (57 hores) 3 de totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 1S (Campus Extens)
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Berta Artigas Lelong berta.artigas@uib.es	13:00	14:00	Dilluns	12/09/2016	31/07/2017	18 Beatriu de Pinòs

Contextualització

L'assignatura de **Salut Global i Educació pel Desenvolupament**, es una matèria complementaria que forma part del pla d'estudis que la Facultat i Departament d'Infermeria i Fisioteràpia ofereix pel curs acadèmic 2016-2017.

Amb aquesta assignatura es pretén que s'adquireixi el concepte de salut global i es reconegui la importància de l'educació pel desenvolupament, per tal de contribuir, des de l'àmbit professional a pal·liar la iniquitat i desigualtats existents en salut en el món, així com, a nivell personal, comprometre's i participar en la construcció d'un món més just, solidari i sostenible per a tothom tant a nivell local com global.

Els seus **objectius** son

- Conèixer l'evolució de l'educació pel desenvolupament (EpD).
- Comprendre el concepte i característiques de la salut global i l'educació pel desenvolupament per a la ciutadania global.
- Reflexionar i debatre sobre el dret a la salut, globalització, desenvolupament humà sostenible i analitzar els factors que hi intervenen.
- Saber explicar el concepte de salut global i analitzar com es configura l'atenció a la salut en el món, així com la interrelació local-global.
- Analitzar i comprendre el concepte de pobresa, benestar i qualitat de vida segons l'enfocament de capacitats de Sen i Nussbaum.
- Reflexionar sobre les migracions i analitzar la seva relació amb la salut.
- Relacionar l'estratègia d'educació pel desenvolupament a l'àmbit de la salut global.
- Conèixer l'estratègia de cooperació al desenvolupament a nivell global per tal de participar professionalment.
- Identificar i analitzar intervencions i programes que es realitzen, tant a nivell local com global.

Els seus **resultats d'aprenentatge** son:

- Explicar la situació de salut en un món global i explicar i actuar enfront les desigualtats existents en els diferents països.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

- Definir estratègies que comportin a una cooperació eficaç en el àmbit de la salut.
- Desenvolupar i demostrar actituds i habilitats que permetin afrontar les necessitats i problemes de salut d'una població multicultural.

Requisits

Essencials

Títol de grau.

Recomanables

- Coneixements bàsics sobre temes de salut
- Coneixements relacionats amb el desenvolupament humà sostenible; cooperació al desenvolupament
- Utilització d'eines informàtiques bàsiques.

Competències

Específiques

- * CE2 Capacitat per analitzar críticament la realitat (polítiques, cultures, problemes i recursos) dels diferents contextos de la salut CE3 Capacitat per analitzar críticament diferents paradigmes i models en el procés de salut i qualitat de vida. CE6 Capacitat per a descriure i raonar críticament sobre diferents models de anàlisis, intervenció i avaluació en salut i qualitat de vida..

Genèriques

- * Bàsica: CB2.Saber aplicar los coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts en contextos mes amplis (o multidisciplinars) relacionats amb la seva àrea d' estudi.
- * CG1 Capacitat per realitzar reflexiones i raonaments crítics. CG2 Capacitat per treballar en equip, i especialment en equips multidisciplinars. CG3 Capacitat per a dissenyar, implementar, gestionar i avaluar programes, projectes i recursos (materials i humans) en el context de la salut.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	C
Idioma	Català

Bàsiques

* Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

Bloc 1. Salut global

- 1.1.- Concepte i característiques de la salut global. Anàlisi de la interrelació local-global
- 1.2. Dret a la salut i desenvolupament humà sostenible
- 1.3. Desigualtats i vulnerabilitat
- 1.4. Benestar, qualitat de vida i pobresa des de l'enfocament de Capability Approach
- 1.5. Salut global i sistemes de salut: cobertura universal, accessibilitat, equitat i assequibilitat
- 1.6. L'atenció de salut en el món: dels ODM als ODS
- 1.5. Movilitat humana: Concepte, Fluxos migratoris, Risc del procés migratori
- 1.2.- Evolució, concepte, característiques i tipologies de l'educació pel desenvolupament (EpD).

Bloc 2. L'educació pel desenvolupament (EpD) a l'àmbit de la salut

- 2.1.- Concepte i Evolució de l'EpD
- 2.2.- Eixos cognitius de la ciutadania global
- 2.3.- Metodologia d'intervenció en l'àmbit de la salut a nivell local i global: sensibilització, formació i mobilització social
- 2.4.- Anàlisi de diferents accions i disseny de noves propostes

Bloc 3. L'estratègia de cooperació internacional al desenvolupament

- 3.1.- L'estratègia de cooperació internacional al desenvolupament: intervenció professional d'àmbit global
- 3.2.- Diferents organismes internacionals i nacionals
- 3.3.- Anàlisi d'estratègies d'intervenció
- 3.4.- La recerca aplicada a la salut global

Metodologia docent

En aquest apartat es descriuen les activitats de treball presencial i no presencial previstes a l'assignatura amb l'objecte de poder desenvolupar i avaluar les competències establertes anteriorment.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumnat l'assignatura forma part del projecte Campus Extens, dedicat a l'ensenyament flexible i a distància, el qual incorpora l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant la plataforma de teleeducació l'estudiant tindrà a la seva

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	C
Idioma	Català

disposició una comunicació en línia i a distància amb el/la professor/a, una calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals	Grup gran (G)	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma projecte de treball individual d'avaluació de l'assignatura.	10
Classes pràctiques	Lectura crítica i debat	Grup mitjà (M)	1.- Lectura crítica de diferents articles seleccionats. Presentació a classe de l'anàlisi conclusions de les lectures i debat. 2.- Anàlisi de diferents projectes i debat a classe de les conclusions	4
Classes pràctiques	Presentació treball assignatura	Grup gran (G)	Presentació a classe del treball d'avaluació de la assignatura realitzat.	2
Tutories ECTS	Tutories	Grup petit (P)	Es recomana la realització de tutories per el seguiment del treball de l'assignatura	1
Altres	Cine forum	Grup mitjà (M)	Presentació a classe de l'anàlisi de una pel·lícula relacionada amb la matèria.	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de les unitat didàctiques, lectures, i activitats dels seminaris	L'alumnat haurà d'aprofundir en la matèria de cada unitat mitjançant la bibliografia, articles i material indicat a classe disponible a la plataforma moodle de campus extens. S'inclou, a més a més, l'estudi personal per a la preparació d'exàmens i les lectures complementàries.	17
Estudi i treball autònom individual	Treball final salut glogal i EpD	Elaboració d'un treball final d'avaluació de l'assignatura: Realitzar una recerca bibliogràfica que justifiqui la identificació i definició d'un grup vulnerable i el disseny d'una intervenció d'accions d'EpD a nivell local i global emmarcades en els ODS. Es realitzarà de forma individual.	40

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	C
Idioma	Català

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Classes magistrals

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Mitjançant el mètode expositiu, el professorat establirà els fonaments teòrics, així com el mètode de treball aconsellable i el material didàctic que l'alumnat haurà d'utilitzar per preparar de forma autònoma projecte de treball individual d'avaluació de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa a les classes.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Lectura crítica i debat

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	1.- Lectura crítica de diferents articles seleccionats. Presentació a classe de l'anàlisi conclusions de les lectures i debat. 2.- Anàlisi de diferents projectes i debat a classe de les conclusions
Criteris d'avaluació	Participació activa, pensament crític i argumentació en el debat

Percentatge de la qualificació final: 20%

Presentació treball assignatura

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Presentació a classe del treball d'avaluació de la assignatura realitzat.
Criteris d'avaluació	Exposició del treball: S'avalua l'estructuració, expressió i el discurs.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Cine forum

Modalitat	Altres
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Presentació a classe de l'anàlisi de una pel·lícula relacionada amb la matèria.
Criteris d'avaluació	Anàlisi i discurs crític

Percentatge de la qualificació final: 15%

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	C
Idioma	Català

Treball final salut glogal i EpD

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Elaboració d'un treball final d'avaluació de l'assignatura: Realitzar una recerca bibliogràfica que justifiqui la identificació i definició d'un grup vulnerable i el disseny d'una intervenció d'accions d'EpD a nivell local i global emmarcades en els ODS. Es realitzarà de forma individual.
Criteris d'avaluació	S'avalua: la pertinença de la proposta, el rigor en la recerca bibliogràfica, criteris de definició de vulnerabilitat ; l'adequació, viabilitat i originalitat de la proposta d'intervenció.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- AECID. Estrategia de Salud de la Cooperación Espanyola
- AECID. Pla director cooperació espanyola
- Artigas Lelong, B. Cultura i valors relacionats amb la salut i les seves pràctiques. En: Áreas de la Cooperación. Módulos 13, 14 i 15 del Curso de Cooperación para el Desarrollo. Palma: Universitat de les Illes Balears, 2006.
- Artigas-Lelong, B; Bennasar Veny, Miguel. La salud en el s. XXI: El reto de los cuidados multiculturales. Index de Enferm 2009; 18(1):42-46.
- Artigas B, Bennasar M (2007). La mediación intercultural: una necesidad en l'assistència sanitària en la família immigrant. En: La Salut Mental i la Dona. Palma: Societat Científica Mèdica de Balears.
- Boni, A; Perez-Foguet, A. Construir la Ciudadanía Global desde la Universidad. Barcelona: Intermón Oxfam, 2006.
- Calabuix C, Gómez, M, (2004). La Cooperació Internacional per al Desenvolupament. Quaderns de Cooperació per al Desenvolupament. Valencia: Servei de Publicacions de la Universitat Politècnica de València.
- Cañete, R. Salud y desarrollo humano. PNUD. 2007.
- Gough, I. El enfoque de las capacidades de M. Nussbaum: un análisis comparado con nuestra teoría de las necesidades humanas. Papeles de Relaciones Ecosociales y Cambio Global, nº 100, CIP-Ecosocial/Icaria, 2007/08.
- Katz, A. La nueva salud global. La reversión de lógica, historia y principios., 2008. Medicina Social (www.medicinasocial.info) volumen 3, número 1.
- Mesa, M. 2000. La educación para el desarrollo: entre la caridad y la ciudadanía global. Papeles de Cuestiones Internacionales, 2000, no. 70, pp. 11-26.
- Nussbaum, M. Sin fines de lucro. Por qué la democracia necesita de las humanidades. 2006. Katz.
- Nussbaum, Martha. 2012 Crear capacidades: propuestas para el desarrollo humano. Paidós, Barcelona
- Nussbaum, M ; Sen; A. La calidad de vida. Oxford University Press, London, 1993.
- OMS. Decisiones difíciles: Invertir en salud para el desarrollo. 2006
- OMS. La salud y los Objetivos de Desarrollo del Milenio. 2000/2005/2015.
- Ortega, M.L. 2007. Estrategia de Educación para el Desarrollo de la cooperación española. Madrid: Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación, 2007.
- Pedrajas, M. Etica, desarrollo y democracia a partir del enfoque de las capacidades de A. Sen. 2007. Diálogo filosófico 69.
- Restrepo-Ochoa, D. La salud y la vida buena: aportes del enfoque de las capacidades de Amartya Sen para el razonamiento ético en salud pública. 2013
- Sen, A. La salud en el desarrollo. Reflexión crítica. 2000
- Sen, A. El desarrollo como libertad. 2000. Gaceta Ecológica.

Any acadèmic	2016-17
Assignatura	11137 - Salut Global i Educació per al Desenvolupament
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	C
Idioma	Català

Unceta, K. Globalización y desarrollo humano. 1999. Revista de economía mundial

Unceta, K. El buen vivir frente a la globalización. 2011. Flacso Andes

Unceta, K. Desarrollo, subdesarrollo, mal desarrollo y postdesarrollo. Una mirada transdisciplinar sobre el debate y sus implicaciones. 2009. Carta Latinoamericana.

Velez, A. Nuevas dimensiones del concepto de salud. El derecho a la salud en el estado social de derecho. 2007. Hacia la Promoción de la Salud, Volumen 12.

